

Doelgroep: MBO (niveau 2-4) **Duur:** ±50-60 minuten **Vakken:** burgerschap (leidend), loopbaan, maatschappijleer

Doel van de les

In deze les onderzoeken studenten wat vrijheid betekent in hun eigen leven, opleiding en toekomstige werkveld. Vanuit herkenbare situaties wordt de stap gemaakt naar het verhaal van Hugo de Groot, die moest omgaan met een conflict tussen zijn overtuigingen en de macht.

Studenten reflecteren op hun eigen rol in de maatschappij en ervaren hoe een persoonlijk en maatschappelijk conflict kan worden vertaald naar een scène, zoals in een musical.

Lesverloop

Start — herkenning en positie (±10 minuten)

De les begint bij de studenten zelf.

Leg een aantal situaties voor waarin vrijheid en verantwoordelijkheid botsen, bijvoorbeeld:

- Je bent het niet eens met je leidinggevende op stage
- Een collega maakt een opmerking waar jij niet achter staat
- Je ziet iets gebeuren wat volgens jou niet klopt

Laat studenten hier kort op reageren:

- Wat zou jij doen?
- Zeg je iets of niet?
- Waar ligt voor jou de grens?

Laat verschillende reacties naast elkaar bestaan. Het doel is niet om tot één antwoord te komen, maar om zichtbaar te maken dat keuzes verschillen en dat vrijheid altijd samenhangt met verantwoordelijkheid.

Verdieping — wat betekent vrijheid hier? (±10 minuten)

Ga met de groep in gesprek over wat vrijheid in deze situaties betekent.

Bespreek:

- Mag je altijd zeggen wat je denkt in een werksituatie?
- Wanneer is zwijgen verstandiger?
- Wanneer moet je juist wél spreken?

Breng het gesprek langzaam naar het spanningsveld:

Laat studenten voorbeelden geven uit hun eigen ervaring (stage, werk, school).

Overgang naar Hugo — van nu naar toen (±10 minuten)

Leg vervolgens de verbinding met Hugo de Groot.

Vertel in grote lijnen:

Hugo leefde in een tijd waarin er grote conflicten waren over geloof en macht. Hij had duidelijke ideeën over vrijheid en rechtvaardigheid, maar die botsten met de mensen die de macht hadden.

Daardoor werd hij gevangengezet.

Maak expliciet de vergelijking:

- Hugo zat in een situatie waarin spreken gevolgen had
- Net als in de situaties die jullie net hebben besproken

Laat studenten reageren op de vraag:

- Wat is hetzelfde?
- Wat is anders?

Verdieping — jouw rol in de maatschappij (±10 minuten)

Breng het gesprek terug naar de student zelf.

Bespreek:

- Wat voor werknemer of collega wil jij zijn?
- Wanneer spreek jij je uit?
- Waar trek jij je grens?

Opdracht — Dialoog over vrijheid

Werk in groepjes van 2-3.

Jullie hebben gesproken over situaties waarin vrijheid en verantwoordelijkheid botsen, en gezien hoe Hugo de Groot in zo'n conflict terecht kwam. In deze opdracht vertalen jullie dat naar een scène.

Kies samen een situatie uit het werkveld of de maatschappij waarin vrijheid een rol speelt. Denk aan een moment waarop iemand zich wil uitspreken, maar dat niet vanzelfsprekend is, of juist spanning oplevert.

Bedenk twee personages die tegenover elkaar staan. Zorg dat beide personages iets anders willen of geloven en dat er echt iets op het spel staat. Beschrijf kort voor jezelf waar het conflict zit.

Schrijf vervolgens een dialoog van ongeveer 10-15 regels tussen deze twee personages. Laat duidelijk naar voren komen wat ieder personage wil en waarom. Probeer beide kanten serieus te nemen, zonder dat één van de twee automatisch gelijk krijgt.

Voeg daarna één zin toe die in een lied uit een musical zou kunnen zitten. Deze zin vat het gevoel van het conflict samen of zegt iets over vrijheid.

Vergelijk jullie scène tot slot kort met het verhaal van Hugo. Kijk naar overeenkomsten en verschillen in het conflict en de keuzes die worden gemaakt.

Afsluiting — betekenis en koppeling (±5 minuten)

Laat enkele groepjes hun scène kort delen.

Bespreek:

- Wat viel op?
- Welke keuzes werden gemaakt?
- Waar zag je het thema vrijheid terug?

Sluit af met de koppeling:

Het verhaal van Hugo de Groot gaat niet alleen over het verleden, maar over keuzes die mensen maken in situaties waarin vrijheid onder druk staat. In de musical zie je hoe zo'n conflict wordt verteld en voelbaar wordt gemaakt.

Kijk voor onze aanvullende educatiemogelijkheden op www.hugodegrootdemusical.nl/educatie